

Senaristliğini ve yapımcılığını **Aren Perdecı** ve **Ela Alyamaç**'ın yaptığı "**Yitik Kuşlar**" Ermeni tehcirini anlatan ilk uzun metrajlı film olma özelliği taşıyor

Korkmuyorum sen

Ben de korkmuyorum çünkü

● Röportaj: **Belinda KURAN**

Hikâyeler çoğu zaman gerçek üstü anlatımları içerse de, en büyük özellikleri içinde kocaman bir özgürlük olmasıdır. Öyle ki, özgürlük gerçek, yalın ve hayatın içindeki en anlamlı olgudur. Tıpkı hayat gibi... Anlatılan hikâyeler ne kadar özgürse gerçekler de o kadar yalındır diyebiliriz...

Belinda KURAN

metafor
belinda@luys.com.tr

1915 olayları tüm dünyada tartışılırken, sanat dünyasında konuyla ilgili yepyeni yapımlar izleyiciyle buluşmaya hazırlanıyor. Senaristliğini ve yapımcılığını **Aren Perdecı** ve **Ela Alyamaç**'ın yaptığı "**Yitik Kuşlar**" **Kültür Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü**'nün katkılarıyla çekilen, Ermeni tehcirini anlatan ilk uzun metrajlı film olma özelliği taşıyor. Filmin fragmanından da anlaşıldığı gibi bizleri içine çekecek, kimi zaman ağlatacak, kimi zaman düşündürülecek hatta yüzümüze küçük bir tebessüm yerleştirebilecek bir yapım...

Ekim ayında izleyiciyle buluşacak olan "**Yitik Kuşlar**" filmindeki Maryam ve Bedo'nun çocuk ruhları gibi sinema her zaman özgür bir kavramdır ve inanın bana her zaman bu yalınlığıyla büyük kitlelerin ilgisini çekmiştir. İşte bu yalınlığı keşfetmek için "**Yitik Kuşlar**" filminin senarist ve yapımcılığını üstlenen **Aren Perdecı** ve **Ela Alyamaç**'la gerçekleştirdiğimiz özel röportaja birlikte göz atalım.

- Filminizi sizden dinleyebilir miyiz?

- E:A: Yitik Kuşlar 1915 yılının Paskalya arifesinde başlıyor ve iki küçük yaramaz, Bedo ve Maryam'la tanıyoruz. Günlerini gizli güvercinliklerinde oyunlar oynatarak geçiren savaş zamanı olsa bile kendi yarattıkları dünyada mutlu yaşayan iki çocuk. Çocuklar bir gün annelerinden habersiz kuşları Baçık'e bakmak için evden kaçıyorlar ve akşam eve döndüklerinde boş bir ev ve hayalet bir köy ile karşılaşıyorlar. Bundan sonra çocukları zorlu bir mücadele bekliyor.

- A:P: Bu filmde birbirinden ayrılmamak için her şeyi göze alan iki kardeşin, annelerini arayışını ve birlikte kalabilmek için verdikleri mücadeleyi anlatıyoruz. Görünürde olan anneyi arayış aslında yitirilmiş bir çocukluğun, yıkılmış bir ailenin, parçalanmış bir köyün, kaybolmuş hikayelerin, bireylerin ve renklerin arayışındır. Uçup giden bir zamanın ve özlenen bir dönemin arayışındır.

-Küçük mavi kuşun adı neden 'Baçık'?

- E:A: Baçık filmimiz için de Bedo ve Maryam için de çok önemli bir karakter. Kuşun hem kolay söylenebilen hem tatlı hem de çocukların koyabileceği bir adı olma-

Dila Uluca (Maryam) ve Heros Agopyan (Bedo) 520 çocuğun arasından seçildiler...

Filmin tarih danışmanlığını Berlin'den Vahe Tachjian ve İstanbul'dan Yetvart Tomasyan üstlendi ve filmde kullanılan 1890'da yapılan ve harap halde olan ev, döneme uygun şekilde restore edildi.

lıydı.
- A:P: Dönemin Ermeni yazarlarının eskileri ve Anadolu'yu yad ettiği

romanları okuduk ve kuşlarla, kuşçular ve kuşbazlarla ilgili hikayeler okuduk. O dönemde çocukların kuşlara koyduğu isimlere baktık ve bir liste çıkardık.

- E:A: Sevgili Bercuhi Berberyan'a bizim için Ermenice konabilecek kuş isimleri yazmasını istemiştik. Sonunda onun listesi ve bizim listemizden en sevdiğimiz ayırdık ve filmin hissiyatına en uygun olanın Baçık olduğuna karar verdik. Tatlı Baçık filmin sonunda bize zaten ismine layık bir sürpriz yaptı.

- 'Yitik Kuşlar' Ermeni tehcirini anlatan Türkiye'de çekilmiş ilk uzun metrajlı film olma özelliğini taşıyor... Neler hissettiniz filmi çekerken?

- E:A: Bu meseleyi; Anadolu'da yani yaşamış olduğu topraklarda ve yaşamış olan Osmanlı Ermenilerinin toprakları ile çekmek istedik, esas zorluk buydu ve bunu başardık.

- A:P: Gerek yazım aşamasında gerek çekim aşamasında gerekse kurguda filmi yaratanlar olarak biz bile ağladık. Çünkü filmin her aşamasında gördük ki biz her ne kadar elimizden geleni yapsak da bizim üzerimizde bir güç bize yardım ediyordu.

-Kültür Bakanlığı Sinema Genel Müdürlüğü'nün katkılarıyla çekildi filminiz... Sizden dinleyebilir miyiz nasıl gerçekleşti bu süreç?

- E:A: Sinema Genel Müdürlüğü'nün Sinema destekleme fonuna 2012 yılında başvurduk. Projemiz iki farklı kurula girdi, bunun nedeni ülkemizde daha önce bu konuda uzun metrajlı kurmaca bir filmin çekilmemiş olmasıydı. Ne mutlu ki bize hikâye beğenildi ve süreç işledi.

- A:P: Yitik Kuşların Kültür Bakanlığı desteği ile çekilmesi aslında ülke sineması adına çok büyük bir olay. Maddi destekten çok manevi desteği almamız ve bu

Varsın! sen varsın

filmin bakanlık tarafından onaylanması bizim için daha önemliydi. Çünkü Yitik Kuşlar'ı Anadolu coğrafyasında ve Türkiye'nin insanları ile çekmek istedik. Bizim için başka bir coğrafyanın ya da yabancı oyuncuların bir kıymeti yoktu. Bizim için önemli olan yazdığımız senaryonun noktasına virgülüne dokunulmadan hayata geçmesiydi ve bunu başardık.

-Böylesi duygusal ve dram içeren bir konuyu farklı bir pencereden çocukları kullanarak anlatmak nasıl bir duygu?

- A.P: 1915 olayları çok büyük ve katmanlı bir tarihi konu. Genellikle büyük tarihi vakalarda ve savaşlarda tarih kitapları olaylara rakamlarla yaklaşır istatistikler sunar, örneğin bir savaşta kaç kişinin öldüğünü ya da yaralandığını söyler ama bireyin hikayesine inemez.

- A.P: Sahneyi seyredince göreceksiniz ... Yağmur yağmaya başladı ve çekim alanına bir hortum girdi ve bunun her anını kayıt ettik.

- E.A: İnanılmaz bir andı. Sahneyi çektik ve bittiğinde herkes uçmasın diye elinde tuttuğu eşyalarla birlikte ağlıyordu. Bütün çekimler boyunca çok etkileyici ve mucizevi anlar yaşadık aslında. Mahmut Efendi'nin yetimhanede anlattığı Hermine Yaya masalı bittiğinde setteki herkes ağlıyordu. Başka anlar da var ama seyirciye sürpriz olsun isteriz.

-Ekim ayında vizyona girecek olan filminizden beklentileriniz neler?

- A.P: Post prodüksiyon sırasında filmi çok farklı kesimlerden ve bizi hiç tanımayan farklı insanlara izlettik. Herkesin toplu kanısı filmin yüreklerine dokunmuş olması oldu. Filmi izlettiklerimiz arasında Türkiye'deki Türkler, Türkiye'deki Ermeniler, Amerika'daki Ermeniler ve konu ile duygusal bağı olmayan Amerikalılar

vardı. Hepsi filmin belirli yerlerinde ağladılar, heyecanlandılar.

- E.A: İnanıyoruz ki Bedo ve Maryam'ın hikayesi, geride kalmış, yetim kalmış, ayrılmış, ailelerini kaybetmiş, hikayelerini yüreğine hapsetmiş binlerce insanın, kendi hikayelerini anlatmasını ve paylaşmasını sağlayacak.

-Gelecek planlarınız nelerdir? Özellikle senaryo ve yönetmenliğiniz birlikte üstelendiğiniz yeni eserler göreceğümüz mü?

- E.A: Şu an itibari ile Yitik Kuşlar'ın serüveni devam ediyor ve bu yolculuğun içinde olmak ikimiz içinde çok gurur verici.

- A.P: Yitik Kuşlar'ı hak ettiği şekilde izleyiciler ile buluşturması için yoğun bir çalışma içindeyiz.

- Bize vakit ayırdığınız için teşekkürler, başarılar...

Aren Perdecı 1979 yılında İstanbul'da dünyaya geldi. 1998 yılında **Galatasaray Lisesi**'nden mezun olduktan sonra eğitimini **Bilgi Üniversitesi Sinema-Televizyon Bölümü**'nde devam etti. Yüksek lisansını **Marmara Üniversitesi Radyo Televizyon Bölümü**'nde yapan Perdecı, 2007 yılında **"Yanlış Zaman Yolcuları"**'ni çekti.

1978 yılında İstanbul doğumlu olan **Ela Alyamaç** lise eğitimini İsviçre'de **Ley-sin American School** da aldı. Üniversite eğitimini Amerika Kaliforniya'daki **Chapman Üniversitesi**'nde film ve televizyon prodüksiyon üzerine yapan Alyamaç'ın ilk filmi 2008 yılında vizyona giren **"Peri Tozu"**.

"Bütün oyuncular çok anlamlı bir şekilde projeye dahil oldular"

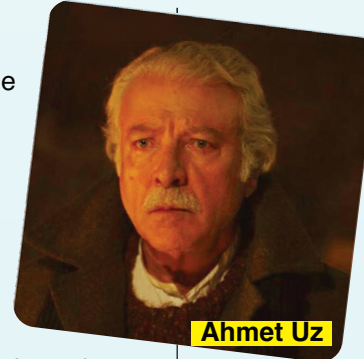
-Cast'ı oluştururken nelere dikkat ettiniz, oyuncuları nasıl seçtiniz?

- A.P: Film için gereken her türlü deneme çekimini farklı farklı oyuncularla yaptık. Kitleyi geniş tuttuk. Bu filmde seçtiğimiz bütün oyuncular çok anlamlı bir şekilde projeye dahil oldular.

Ahmet Uz Mahmut Efendi rolünü üstlendi. Babacan ve sevgi dolu Mahmut Efendi olarak hem Bedo ve Maryam'a hem de yetimhanedeki bütün yetimlere babalık etti, anlattığı masallarla herkesi büyüledi.

Arto Arsenyan Papaz Mesrop rolünü üstlendi. Güzel sesi ve yorumu ile kilisede muhteşem bir zadig ayini yönetti.

Anahit Varış Armine Yaya oldu ve insanların içini ısıtan kimi

Ahmet Uz

zaman burkan büyük bir karakter oyunculuğuna imza attı.

Sarkis Acemoğlu Yetvart Dede rolü ile bize muhteşem bir armağan verdi. Varlığı ile güldürdü yokluğu ile ağlattı.

- E.A: **Hovsep Karagözyan** sevimli Bakkal Nubar oldu, elinde bıçağı ile çocukları kovaladığı sahne seyircinin favorisi olacak.

Boğos Çalgıcioğlu zadig pikniğinin kahramanı idi, hem fotoğraf sahnesine hayat verdi hem de kır şenliği dansında herkesi coşturdu.

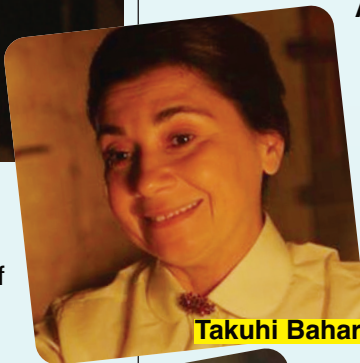
Kirkor Dinçkayıkçı Müdür Sarkis rolü ile tatlı sert müdüre çok güzel can verdi.

Bercuhi Berberyan Misyoner Maria Kraft rolünü üstlendi. Alman kantonundan gelen, Türkçe ve Ermenice bilen İsviçreli bir karakteri canlandırdı. Mektup okuduğu sahnesini unutamayacaksınız.

Ve sevgili **Takuhi Bahar** da Kınar rolü ile gönüllere taht kurdu, adı gibi o gerçek bir kraliçe.

Bercuhi Berberyan

Takuhi Bahar

Anahit Varış

Sinemanın bunu yapma şansı var ve Yitik Kuşlar filminde bu büyük tarihi acıyı iki kardeşin bakış açısından anlatarak, bireyi en saf ve masum şekliyle incelemek istedik.

- E.A: Bütün film boyunca Maryam ve Bedo ne görüyorsa, ne yaşıyorsa seyirci de aynılarını yaşıyor, onlarla sevinip, onlarla hüznlenip onlarla birçok duyguyu tadıyorlar ama film bir bütün olarak bu tarihi acının her aşamasını veriyor. Bedo ve Maryam'ın masumiyeti ile filmi seyrederek insanların duyguları ve olaylara bakış açıları birleşince ortaya hem masalsı hem de çok gerçek bir duygu çıkıyor.

-Çocuk oyuncuları nasıl seçtiniz?

- E.A: Dila ve Heros 520 çocuğun arasından seçildiler. Onlarla bir sene boyunca her hafta sonu bir araya geldik ve çalıştık. Birbirlerine çok ısındılar ve birbirlerini çok sevdiler. Kardeşler arasında olan o tatlı çekişmeleri bile yaşadılar.

- Filmde en çok etkilendiğiniz ve çekerken zorlandığınız sahne hangisi?

- A.P: Senaryoyu yazarken artık hikayeyi ikimiz de o kadar benimsemiştik ki bizim bir parçamız haline geldi. Çekerken iki sahne bizi çok etkiledi. Birincisi hayalet köy sahnesi. Sahneyi çekmek için bütün ekipmanlar hazırlanmıştı, yağmur makinesi, fanlar ve biz motor dediğimiz anda bir fırtına koşturdu.

- E.A: Her şey havada uçuyordu, monitörün altında durduğu çadırı uçmasın diye direklerden tutuyorduk.

✓ **'Yitik Kuşlar'** filminde kullanılmak üzere 1000 parçaya yakın kostüm dikildi. Kostümlerin hepsi beş senelik araştırma sonucunda bulunan fotoğraflardan birebir dikilirken, film için 100 çift ayakkabı ve 200 çift çarık Antep'te yapıldı.